

Posudek oponentky diplomové práce

Název práce: Role ombudsmana v ochraně životního prostředí

Vypracovala: Ivana Pecháčková

Datum odevzdání práce v tištěné podobě: 29.10.2014

Rozsah práce: Práce je zpracována v celkovém rozsahu 83 stran včetně příloh a klíčových slov.

1. Aktuálnost (novost) tématu, náročnost tématu

Téma postavení ombudsmana v ochraně životního prostředí je velmi zajímavé z různých aspektů. Jedním z nich je to, že právo životního prostředí reguluje řadu lidských činností a upravuje na tomto úseku rozsáhlou působnost správních orgánů. S ohledem na tuto rozsáhlou regulaci může ombudsman představovat důležitého prostředníka při řešení zájmu na ochraně práv jednotlivce na straně jedné a požadavky úřadu na straně druhé. Ovšem s významnou modifikací v tom smyslu, že i právo na příznivé životní prostředí je jedním z práv člověka.

2. Hodnocení práce

Práce je pěkně strukturovaná. Zahrnuje popis českých i evropských podmínek pro výkon činnosti veřejného ochránce práv.

Kapitoly na sebe tematicky navazují. Diplomantka se nejprve zabývá historickými souvislostmi a dále obecnou charakteristikou instituce ombudsmana.

Charakteristika na straně 13 a násl. by mohla být více členěna na požadavky na postavení, požadavky na osobu ombudsmana, práva ombudsmana atd. V textu jsou tyto závěry sice dohledatelné, ale jedná se spíše o vyprávění než právní analýzu.

Též by mohly být přiblíženy důvody, proč nebylo možné instituci ombudsmana v České republice prosadit dříve.

Následně se diplomantka věnuje rozboru zákona o veřejném ochránci práv včetně rozboru činnosti ombudsmana.

K působnosti veřejného ochránce práv považuji za významné nejen, že sleduje činnost v rozporu s právem, ale též neodpovídající principům demokratického právního státu a dobré správy.

Pátá kapitola zahrnuje, byť popisným způsobem, všechny klíčové body zákona.

V kapitole 8 je charakterizován evropský veřejný ochránce práv.

V kapitole 9 považuji za nevhodné řadit veřejného ochránce práv mezi nástroje práva životního prostředí. Domnívám se, že veřejný ochránce může uplatňovat nástroje vymezené právem životního prostředí, ale sám takovým nástrojem není. Celkově považuji strukturu kapitoly 9, jakož i její zařazení v dané podobě, za zbytečné.

Případové studie v kapitole 10 přibližují konkrétní ombudsmanem řešené příklady. Tyto příklady jsou jistě vhodné pro přiblížení činnosti ombudsmana. Nicméně jedná se o prostý popis případů bez vlastní úvahy nad konečným řešením, popř. dalšími možnostmi.

Práce je v části výkladu zákona o veřejném ochránci práv v zásadě správná. Zdrojem pro zpracování je v největší míře komentář k zákonu od prof. Sládečka. Jedná se o kvalitní zdroj, nicméně nelze podle mého názoru považovat za základní zdroj pro zpracování tématu. Mnohem více je třeba pracovat např. s důvodovou zprávou k zákonu a s publikacemi uvedenými dále v bibliografii.

K práci uplatňuji několik dalších konkrétních připomínek.

Příklady ze strany 32 bych přesunula do analytické části práce.

Na straně 33 poslední odstavec – zde je podle mého chybně naznačena vazba na soudní řád správní. Zjevně mělo jít o § 66 odst. 3 soudního řádu správního. V úvahách zde naznačených by bylo na místě vzít v úvahu též komentář ke správnímu řádu soudnímu a veřejným žalobám (v situaci, kdy autorka nejvíce pracuje právě s komentáři k právním úpravám).

Ke str. 34 dole se nabízí otázka, zda tedy byly podány žaloby k ochraně veřejného zájmu ve vztahu k ochraně životního prostředí?

Str. 36 pozn. pod čarou 96 – domnívám se, že tento závěr musí vycházet ze statistiky (původního zdroje), nikoliv komentáře.

Výčet předpisů na str. 46 nepovažuji za příliš přehledný. Nejsou vhodně rozlišeny oblasti práva životního prostředí, např. zákon o vodovodech a kanalizacích není předpis k ochraně složky životního prostředí, ale jeho účel je jiný. Zákon o ochraně ovzduší je již od roku 2012 nový, stejně tak další předpisy v ochraně ovzduší. Chybí zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

K půdě je připojen horní zákon stejně jako k ochraně vody bez dalšího vysvětlení.

Celkově mi není jasný smysl tohoto výčtu předpisů.

Dále postrádám hlubší význam výčtu orgánů na str. 47 a násl. a jeho zařazení do kapitoly 9.

Odkaz na zákon o IPPC je na str. 58 a 59 chybně číslován.

Statistiky, o kterých se píše na str. 69, jsem v práci/přílohách nenašla. Přitom právě z nich by byla patrná intenzita využití ombudsmana v praxi.

Na straně 71 zřejmě nemá jít o § 2, ale odst. 2

Hodnocení na straně 71 a 72 by mělo být podpořeno citací konkrétního vládního či jiného návrhu, který lze jistě dohledat nebo získat na základě práva na informace.

3. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě.

Celkově je práce přehledná. Je však velmi popisná. Bohužel i v analýze – popisu řešených případů se jedná o prostý popis řešení bez vlastních úvah. Přitom zde je široký prostor, jak zvýšit úroveň práce z průměrné na kvalitní, a současně prokázat právnické myšlení a schopnost analýzy předpisů ve vztahu k praxi.

Vlastní úvahy jsou naznačené v zásadě pouze v kapitole 11.

Kvalitu práce značně snižují nepřesnosti v legislativě a odkazech na předpisy. Práce v tomto směru postrádá pečlivost.

V rámci obhajoby prosím o zodpovězení otázek:

- 1) Jak hodnotíte efektivitu a přínos činnosti veřejného ochránce práv pro ochranu životního prostředí v případech Vámi uvedených (kap. 10)?
- 2) Do jaké míry je možné a žádoucí, aby veřejný ochránce práv disponoval „silnějšími“ kompetencemi?

4. Práce i přes uvedené připomínky splňuje požadované předpoklady. V případě doplnění textu práce jejím komplexním zhodnocením a důsledným zodpovězením otázek navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Praze dne: 11.listopadu 2014

.....
JUDr. Tereza Snopková, Ph.D.
oponentka diplomové práce